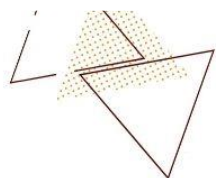

การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

2567

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

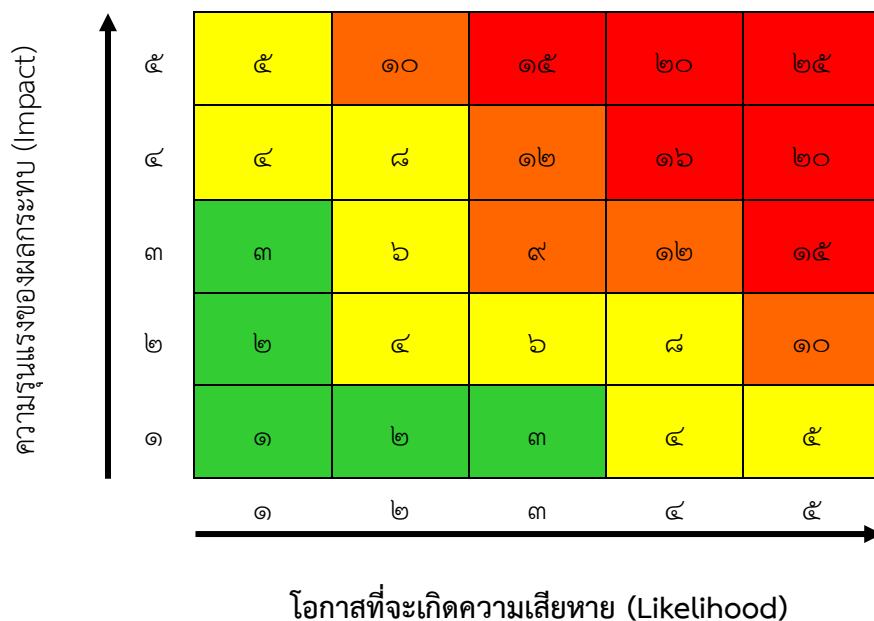
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนวัดสันตยาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

โรงเรียนวัดสันตยาราม มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ดังนี้

๑) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของบุคลากร ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต

- การรับ – จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ – จ่าย / การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- การจัดหาพัสดุ
- การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- การเบิกค่าตอบแทน
- การใช้รถราชการ
- ฯลฯ

๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้บุคลากรใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ปฏิบัติใช้อำนาจกระทำความผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

๔) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของโรงเรียนวัดสันตยาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ระวังการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรของโรงเรียนวัดสันตยาราม
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรคิให้แก่บุคลากร
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากร
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชา เป็นตัวอย่างที่ดี

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โรงเรียนวัดสันตยาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

โรงเรียนวัดสันตยาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก กำหนดความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จำนวน ๒ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๑. การจัดซื้อจัดจ้างมีการเอื้อผลประโยชน์ในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ / การให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า

๓. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

๔. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง

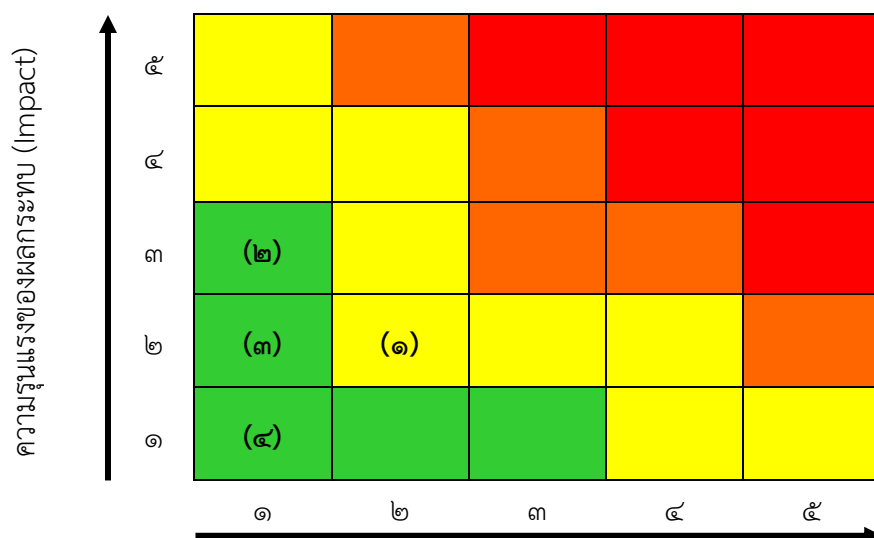
๒. การบริหารงานบุคคล

๑. กระบวนการสรรหาอัตราจ้าง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างฯ	๒	๒	๔	(๑)
๒	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์	๑	๑	๑	(๔)
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	๓	๑	๓	(๒)
๔	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๑	๒	(๓)
๕	กระบวนการสรรหาอัตราจ้าง	๒	๒	๔	(๑)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างฯ	ลำดับ ๑ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)
การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์	ลำดับ ๒ (ต่ำ = ๓ คะแนน)
การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	ลำดับ ๓ (ต่ำ = ๒ คะแนน)
การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	ลำดับ ๔ (ต่ำ = ๑ คะแนน)
กระบวนการสรรหาอัตราจ้าง	ลำดับ ๑ (ปานกลาง = ๔ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๒ ระดับ คือ ปานกลางและต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับโรงเรียนวัดสันตยาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มี ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	-	-
 เสี่ยงสูง (High)	-	-
 ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	- กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างฯ - กระบวนการสรรหาอัตราจ้าง
 ต่ำ (Low)	ยอมรับความเสี่ยง	- การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ - การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		
๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การจัดซื้อจัดจ้างมีการเอื้อผลประโยชน์ในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๒	๒	๔	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้บุคลากรผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาส และเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง ๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง ๔. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด	กลุ่มบริหารงบประมาณและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา
	๒. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ / การให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า	๑	๑	๑	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการรับของขวัญสินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด ๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กลุ่มบริหารงบประมาณ
	๓. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	๑	๑	๑	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ อย่างเคร่งครัด	กลุ่มบริหารงบประมาณ
	๔. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๑	๒	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลการประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ เพื่อให้ยึดถือปฏิบัติ ๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ครอบคลุม และทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทางและมาตรการในดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ	กลุ่มบริหารงบประมาณ

ประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		
๒. การบริหารงาน บุคคล	๑. กระบวนการสรรหา อัตราจ้าง อาจมีการนำ ระบบอุปถัมภ์หรือการรับ บุคคลที่เป็นเครือญาติหรือ บุคคลที่ตนเองได้รับ ผลประโยชน์เข้าทำงานใน หน่วยงาน	๒	๒	๔	๑. มาตรการป้องกันการรับสินบน ๒. ประกาศรับสมัครอัตราจ้างตามช่องทางต่างๆ ๓. ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับสมัครเรียกรับผลประโยชน์ ในการเรียกเข้าทำงาน ๔. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติจะต้อง ได้รับการพิจารณาโทษทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ	กลุ่มบริหารงาน บุคคล